

نیم‌نگاهی به مسائل و معضلات شهری

در سالی که گذشت

شهر در انتظار حل مشکلات زیربنایی

■ **بیژن سورا**

در حالی روزهای پایانی سال را سپری می‌کنیم که به‌رغم تلاش‌ها و فعالیت‌های صورت گرفته از سوی مدیریت شهری (شورای شهر و شهرداری) هنوز پایتخت در مسائل و مشکلات زیربنایی نیازمند توجه ویژه مسئولان در حوزه دولتی و سایر دستگاه‌های متولی است. هرچند فعالیت‌های صورت گرفته در حوزه شورای شهر و شهرداری چشمگیر است و باید به مسئولان و فعالان این بخش‌ها خسته‌ناشید گفت اما از آنجایی که شهر یک موجود زنده است و در همه شرایط نیازمند مراقبت و نگهداری و توسعه است لازم است تا مسئولان بخش‌های درگیر در حوزه‌های شهری بتوانند فارغ از نگاه‌های بعضاً سیاسی به شهر و شهروندان توجه ویژه‌ای داشته باشند و از آنجایی که تراکم شهری و جمعیت با توجه به امکانات شهری پایتخت بسیار بالاست، ضروری

ضرورت توجه به مدیریت بحران آب

هرچند رویکرد مدیریت شهری از فغ آب‌های سطحی و انتقال فاضلاب شهری به خارج شهر تغییر یافته و به جمع‌آوری و بازگرداندن آب‌های سطحی و نیز استفاده از تصفیه‌خانه‌های محلی و پساب‌های محلی رسیده است اما با توجه به شرایط اقلیمی و جوی همچنان کمبود آب به عنوان مایه حیات و زندگی می‌طلبد تا مسئولان شهری در کنار سایر دستگاه‌های متولی ضمن ترویج الگوی مصرف بهینه آب، بتوانند به بهترین شکل ممکن از آب‌های سطحی و خام موجود در شهر برای توسعه فضاهای سبز و زنده نگه داشتن شهر استفاده کنند.
به‌واقع مدیریت منابع آب در شهرها که بعداز صنعت کشاورزی بیشترین مصرف آب را دارند خود می‌تواند به توسعه شهری در همه بخش‌ها کمک شایانی کند.

الگوسازی و اصلاح رفتارهای نامناسب مصرف آب می‌تواند در شرایط کنونی که مشکل آب بسیار جدی و بحرانی است به کمک فعالیت‌های شهری بیاید و سلامت و بهداشت شهر را تا حدود زیادی تضمین کند براین اساس لازم است تا دستگاه‌های ذربط به هر شکل ممکن بتوانند با آگاه‌سازی شهروندان و سایر بخش‌ها در مدیریت بهینه آب، گام‌های اساسی را در سال جدید بردارند تا بحران کم‌آبی رفع شود.

از سوی دیگر باید توجه داشت که با توجه به گسترش عمودی شهرها، هر روز بر تعداد مصرف‌کنندگان منابع آبی افزوده می‌شود و اگر اقدامی عاجل برای این مهم انجام نگیرد، فردا و فرداهای دیگر دیر خواهد بود

به امید آنکه تک تک شهروندان به ارزش واقعی آب پی ببرند و درست مصرف کردن آب را جایگزین روش‌های نامناسب کنند.

زیر پوست شهر پوسیده‌است!

بافت شهری پایتخت همچون یک موجود زنده در حال رشد و توسعه در همه ابعاد آن است و اقدامات برای احیا و نوسازی بافت‌های متراکم و فرسوده شهری با افزایش تعداد پروانه‌های صادره در حال رشد صعودی است اما همچنان شهر و اجزای آن از فرسودگی شبکه‌های شهری رنج می‌برد.
بافت فیزیکی شهر علاوه بر ساختنمان‌ها، ابنیه و سازه‌ها، از تأسیسات شهری همچون شبکه آبرسانی، برق، گاز و مخابرات و معابر و گذرگاه‌های بسیاری نیز تشکیل شده است که در کنار یکدیگر شبکه و پارل خدمات‌رسانی به شهروندان و ارتقای زندگی شهرنشینان را همراه خواهد داشت.

براین اساس لازم است در کنار نوسازی بافت‌های متراکم و فرسوده و ناپایدار شهری به نوسازی و ایمن‌سازی تأسیسات شهری در زیرسطح شهر نیز اهتمام ویژه‌ای صورت بگیرد.
رخداد حوادث شهری به دلیل فرسودگی تأسیسات شهری همچون نشت آب از شبکه آبرسانی و سایر تأسیسات شهری سبب شده است تا حوادث بسیاری در شهر اتفاق بیفتد و کیفیت شهری همواره آ‌یستن حوادث بسیاری باشد. فرسودگی در تأسیسات زیربنایی شهری همچون شبکه آبرسانی، برق، گاز و مخابرات از یکسو تهدید و خطری برای ساکنان شهری به حساب می‌آید و از سوی دیگر به دلیل پیوستگی و تمرکز این تأسیسات در کنار یکدیگر، وقوع هر گونه حوادث در تأسیسات شهری می‌تواند به سایر اجزای شهری نیز خسارت بسیاری وارد سازد. طغیان رودخانه و ورود آب به تونل در حال احداث مترو در غرب تهران، ریزش و نشست زمین در بافت مرکزی پایتخت حوالی میدان منیریه و حوادثی از این دست سبب شده است تا خسارت بسیاری به شهر و شهروندان تحمیل شود.

از سوی دیگر به دلیل فرسودگی و عمر زیاد شبکه‌های تأسیسات شهری همواره این تأسیسات در برابر عملیات‌های جدید عمرانی به عنوان مثال توسعه خطوط جدید مترو و از خود مقاومت نشان می‌دهند. بر این اساس انتظار می‌رود در دولت جدید یعنی دولت یازدهم و شورای دوره چهارم در کنار سرعت بخشیدن به نوسازی بافت‌های فرسوده شهری احیا و نوسازی شبکه‌های تأسیسات شهری نیز مورد توجه و تعامل مدیریت جدید شهری قرار گیرد. هرچند هنوز مدیریت یکپارچه شهری به صورت منسجم و متشکل شکل نگرفته است و از این نقش و روزه خسارت بسیاری در شهروندان تحمیل می‌شود اما انتظار می‌رود استاندار و فرماندار پایتخت در تعامل با شورای اسلامی شهر و با همکاری دستگاه‌های شهری برای مشکلات و مسائل اشاره شده چاره‌سازی و تصمیم‌گیری کنند.

اینکه پایتخت روی کمربند زلزله قرار دارد، همواره خطری در بیخ گوش شهروندان است، بنابراین لازم و ضروری به نظر می‌رسد با توجه به موقعیت فیزیکی پایتخت و بافت متراکم شهری هرچه سریع‌تر باید مسئولان وارد عرصه کارزار شوند. این اولویت یعنی نوسازی تأسیسات

به نظر می‌رسد که در سال جدید نگاه‌ها به فعالیت‌های شهری در تمامی بخش‌های آن به گونه‌ای باشد که با مشارکت شهروندان و تعامل دستگاه‌های شهری و حاکمیتی مشکلات و معضلات شهر که حالاً رصد شده است به بهترین شکل ممکن که برانزده شهر ایرانی و شهروندان است رفع شود و اقدامات صورت گرفته چه از سوی دولتمردان و چه سایر نهاده‌ها در جهت ارتقای زندگی شهرنشینی و افزایش آرامش و امنیت شهری به خدمت گرفته شود. براین اساس از آنجایی که شهر تهران و فعالیت‌های آن در تمامی بخش‌ها مورد توجه سایر شهرها و مسئولان دیگر شهرها قرار می‌گیرد هر گونه فعالیت و تغییر و تحول در این کلانشهر می‌تواند در سایر شهرهای بزرگ و کوچک کشور به عنوان یک الگو و پایلوت قرار گیرد.

براین اساس لازم است تا از تجربیات شهری و فعالیت‌های صورت گرفته

شهری در کنار سایر اولویت‌ها می‌تواند علاوه بر تغییر چهره و سیمای شهر به آرامش، آسایش و امنیت زندگی شهری کمک شایانی کند.
گام برداشتن در این بخش علاوه بر آنکه می‌تواند سبب افزایش تعامل و مشارکت دستگاه‌های شهری شود، زمینه را برای شکل‌گیری مدیریت یکپارچه شهری فراهم سازد تا در یک دوره زمانی معین و برنامه‌ریزی شده مسئولان دستگاه‌های شهری در کنار اعضای شورای شهر، مدیریت شهری را تمرین کنند.

این اقدامات راهبردی می‌تواند جلوی بسیاری از هزینه‌های موازی کاری را گرفته و سبب شود هزینه‌های جاری و عمرانی دستگاه‌های شهری در جای مناسب خود هزینه شود که برآیند این نوع نگاه مدیریتی ضمن جلب اعتماد شهروندان میزان مشارکت آنان را در حفظ شهر به همراه داشته باشد و دستیابی به چشم‌انداز شهری پایتخت را تسهیل کند و اجرای طرح‌های جامع شهری و تفصیلی را نیز سرعت بخشد تا با گام برداشتن در این مسیر، مشکلات و معضلات خرد و کلان بسیاری نیز در این ایرشهر حل شود که این خود می‌تواند فاز جدیدی برای توسعه و ارتقای توسعه و ارتقای زندگی شهری شهروندان باشد.

حاشیه‌نشینی تهدیدی برای شهرنشینی

رشد پدیده شهرنشینی سبب شده تا مسائل و مشکلات موجود با افزایش پدیده مهاجرت به حاشیه شهرها انتقال یابد و اگر برای پدیده حاشیه‌نشینی و اسکان غیررسمی در کشور چاره اساسی اندیشیده نشود این روند سبب خواهد شد تا توسعه شهری و ارتقای زندگی شهرنشینی تحت تأثیر قرار گیرد. حرکت به سمت توسعه پایدار، سلامت شهرنشینی و ارتقای زندگی شهری، می‌طلبد تا به سلامت اجتماعی نیز پرداخته شود، در این میان مقابله و جلوگیری از علل و عوامل مهاجرت و حاشیه‌نشینی می‌تواند گام مؤثری باشد برای دستیابی به توسعه پایدار شهری و از سوی دیگر توانمندسازی شهرها برای مقابله با پدیده حاشیه‌نشینی و ساماندهی حاشیه‌نشینی از جمله وظایفی است که دستگاه‌های متولی کمتر به آن پرداخته‌اند. هر چند در سال‌های اخیر اقداماتی در این زمینه صورت گرفته اما لازم است برای دستیابی به ارتقای زندگی شهرنشینی این مهم نیز مورد توجه ویژه قرار گیرد و اگر برای حل مسئله حاشیه‌نشینی در کشور برنامه‌ریزی اصولی صورت نگیرد، هیچ‌گاه نباید انتظار داشت بحث توسعه شهری و ارتقای زندگی شهرنشینی پایدار در کشور به نتیجه برسد. باید توجه داشت که گسترش حاشیه‌نشینی معلول پدیده مهاجرت و مسائل اجتماعی –اقتصادی گوناگونی است که در طول زمان به‌وجود آمده و همین امر سبب شده است تا برنامه‌ریزی برای احیا و ساماندهی حاشیه‌نشینی نیز بسیار سخت و زمان‌بر باشد.

اقتصاد شهر

در آمد پایدار، مشکل اصلی کلانشهرها

متأسفانه براساس آمار، شهرنشینی در ایران به سرعت در حال گسترش است و بیشتر ساکنان روستاها که خود مولد هستند به دلیل بی‌توجهی راهی شهرها شده و در شهرهای بزرگ و کوچک ساکن می‌شوند و از سوی دیگر تأمین منابع شهری آن هم از نوع پایدار آن مشکلی است که بیشتر مدیریت شهرهای کشور با آن درگیر هستند. برهمگان آشکار است که با اعتبارات دولتی نمی‌توان امید داشت تا بیشتر و زیرساخت‌های شهری توسعه پیدا کند.

به واقع به دلیل نبود سازوکار مناسب، سرمایه‌گذاری برای کسب درآمد پایدار در حد حرف باقی مانده است چراکه اکثر شهرهای کشور برای غلبه بر مسائل و مشکلات خود به اعتبارات دولتی با عوارض دریافتی از شهروندان متکی هستند و این امر سبب شده است تا در شهرهای بزرگ و کلانشهرها بیشتر درآمد شهرداری‌ها از فروش شهر بدون در نظر گرفتن عواقب توسعه ناپایدار شهری حاصل شود. از آنجایی که شهرها نیازمند مراقبت هستند متأسفانه این نوع نگاه سبب شده است تا در یک مقطع کوتاه درآمدهای حاصله از فروش شهر به خوبی تأمین شود، ولی در درازمدت نه تنها این نوع نگاه، جوابگو نخواهد بود بلکه خود به معضلی دیگر تبدیل خواهد شد که بار مشکلات و مسائل آن بر دوش شهروندان سنگینی کرده و بار مسائل شهر را مضاعف خواهد کرد.

ایران ششهر

ایرانشهر ۸۸۹۸۴۷۱

در حوزه مدیریت شهری (شورا و شهرداری) برای ظرفیت‌سازی سایر شهرها بهره گرفته‌شود با این حال رصد برخی معضلات و مشکلات شهری پایتخت که در بسیاری از شهرهای کشور است می‌تواند تلنگر و یادآوری باشد برای مسئولان فعال در این حوزه که به بهترین شکل ممکن با برنامه‌ریزی صحیح و تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی گام‌های محکم‌تری را برای رفع مشکلات و معضلات بردارند. در زیر به برخی از مسائل شهری که همچنان حیات شهری و شهروندان به آنها وابسته است اشاره می‌شود.

همچنین با برگزاری انتخابات شورایی‌ها در پایتخت، یکی دیگر از چالز‌های خالی برای جلب مشارکت شهروندان برای اداره محل زندگی خود تکمیل شد تا در سال جدید با حضور دلسوزان محله، ارتقای زندگی شهری در محلات جانی دوباره به خود بگیرد.

توجه به ساختار حاشیه‌نشینی در کنار شهرهای بزرگ نشان می‌دهد به دلیل نبود زیرساخت‌های فرهنگی، اجتماعی، تفریحی و ورزشی این مکان‌ها در معرض بسیاری از تهدیدها و آسیب‌های اجتماعی قرار گیرند چرا که دسترسی‌شان به حمایت‌های اجتماعی کمتر است و باید گفت از سرمایه اجتماعی کمتری بهره‌مند هستند. بی‌توجهی به مسائل حاشیه‌نشینی در طول سال‌های متمادی در کشور سبب شده است تا مسائل و معضلات به‌وجود آمده در پدیده حاشیه‌نشینی وارد شهرهای همجوار شود که می‌توان گفت تبعات حاشیه‌نشینی به نوعی تنه به شهرهای همجوار زده و می‌زند، بر اساس گفته صاحب‌نظران، حاشیه‌نشینی در وقوع جرائم و کاهش امنیت شهری بسیار تأثیر گذار است. بر این اساس ساماندهی و جلوگیری از به وجود آمدن مناطق حاشیه‌ای جدید و ساماندهی مناطق حاشیه‌ای موجود بسیار ضروری و حائز اهمیت است.

رنج شهر و شهروندان از بافت‌های فرسوده

با نگاهی به معضلات و مسائل کلانشهرها بیشتر شهرها و کلانشهرهای ایران در معرض تهدید آسیب‌های غیرمترقبه و حوادث طبیعی همچون زلزله و سیل قرار گرفته‌اند. ماهی نیست که گوشه‌ای از کشور در معرض زلزله‌گونه حوادث طبیعی و غیرمترقبه قرار نگیرد. زلزله هر چند حادثه‌ای طبیعی است ولی این پدیده در کشور ما تبدیل به معضل شده است. وجود بافت‌های فرسوده و متراکم و ناپایدار با کوچک‌ترین لرزش، خسارت‌های مالی و جانی بسیاری بر جای می‌گذارد.

هرچند مسئولان می‌دانند که خطرراتی همچون زلزله و سیل در کمین همه است ولی به دلیل ساختار نامناسب و در هم تنیده مسائل اجرایی و حتی تصمیم‌گیری، فقط مدیران بخش‌های مسئول به اقدامات ناچیز خود اکتفا کرده‌اند. در بعضی موارد برخی مدیران حتی در حد شعار نیز وارد این عرصه نشده‌اند و از آنجایی که هیچ نهاد یا مرجع مشخصی برای ارزیابی عملکرد این بخش‌ها وجود ندارد، بنابراین همچنان مشکلات این بخش‌ها بر زمین مانده‌اند و این شهروندان هستند که باید هزینه کوه‌تابی و ندانم‌کاری مسئولان را بدهند. این نوع نگاه سبب شده است تا علاوه بر هزینه‌های سرمایه‌های انسانی و تخصصی نیز به درستی به کار گرفته نشوند و مشکلات همچنان پابرجا باقی بماند، به عنوان مثال در حالی که اغلب شهرها از بافت‌های فرسوده و ناپایدار رنج می‌برند، مسئولان تصمیم‌گیر به دنبال آن هستند تا با ساخت شهرهای جدید، سرمایه‌ها را از نوسازی و بازسازی بافت فرسوده به شهرک‌سازی‌ها سوق دهند.

توجه به مسائل فرهنگی و اجتماعی

هرچند شهر آمیخته‌ای از شهرسازی، محیط‌زیست شهری، آمد و شد و… است اما نگاه سطحی به مسائل فرهنگی، اجتماعی در حوزه شهری سبب شده است تا مسائل شهری در این بخش‌ها خود به معضلات و مشکلات بسیاری برای شهروندان ساکن شهرها تبدیل شود. توجه به مسائل فرهنگی و اجتماعی همچون تار و پودی لایه‌های مختلف شهر را در هم تنیده است و هر گونه بی‌توجهی به مسائل فرهنگی و اجتماعی می‌تواند هویت زندگی فردی و جمعی شهروندان را در معرض تهدید و خطر قرار دهد. وجود آسیب‌های اجتماعی، نابرابری‌های اجتماعی و فرهنگی در شرایط حاضر سبب شده است تا حتی اقدامات عمرانی و شهرسازی نیز تحت تأثیر قرار گیرد. گذر از کنار مسائل اجتماعی و فرهنگی در نهایت بی‌توجهی به فرد و هویت شهروندان است که عواقب آن می‌تواند شهر را از آبادانی و توسعه باز بدارد.

بی توجهی دولت به آمد و شد شهری

زیرساخت توسعه شهری، توجه ویژه به مباحث آمد و شد شهری و حل معضلات و مسائل ترافیکی است. این موضوع به ویژه از این منظر اهمیت دوچندان پیدا می‌کند که شهرها دانما در حال گسترش هستند. به واقع بیش از ۳۰ درصد از درآمد شهروندان در مباحث حمل و نقل هزینه می‌شود که این امر خود گواه اهمیت و توجه به مباحث آمد و شد شهری است. به واقع توسعه حمل و نقل عمومی آن هم در شهر به دلیل تراکم بافت‌های شهری و مسائل زیست شهری همچون توجه به آلودگی هوا می‌تواند گر و بسیاری از معضلات و مشکلات شهری را بگشاید. حمل و نقل عمومی و تکمیل شبکه حمل و نقل درون شهری که امکان دسترسی شهروندان را با طی کمترین مسافت به یکی از وسایل حمل و نقل عمومی فراهم می‌سازد می‌تواند در توسعه آبادانی شهری و کاهش مشکلات و تبعات آن بسیار تأثیر گذار باشد و این امر نیازمند سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان برای توسعه زیرساخت‌هاست.

محیط زیست شهری

حفظ محیط زیست گام اول برای توسعه شهری

سخنان رهبر معظم انقلاب مبنی بر حفظ محیط زیست از آن جهت دارای اهمیت بالایی است که در سال‌های گذشته بیشترین اقدامات برای توسعه و گسترش شهری و ارتقای زندگی شهرنشینی فقط در یک بعد مورد توجه مسئولان قرار داشت و این امر در سال‌های متمادی صدمات جبران‌ناپذیری را به محیط زیست و به‌ویژه محیط‌زیست شهری وارد ساخته است تا آنجایی که شهرها در سایه این اقدامات نامناسب به مراکز اصلی آلودگی و آلاینده‌ی آب، خاک و هوا تبدیل شدند. به واقع بی‌توجهی به حفظ محیط‌زیست شهری نیز ناشی از بی‌توجهی به محیط‌زیست است چرا که اقدامات اصلی برای ارتقای زندگی شهری زمانی پاسخگوی مسائل و مشکلات شهری خواهد بود که به محیط‌زیست توجه ویژه‌ای صورت گیرد. پاسخگاری کم‌کاری‌ها و ناکارآمدی‌ها در این حوزه بهترین دلیل تخریب محیط زیست به شمار می‌رود و تا زمانی که تک تک شهروندان و مسئولان به ارزش واقعی محیط‌زیست پی نبرند تخریب محیط‌زیست همچنان ادامه خواهد داشت.

برخی اقدامات صورت گرفته برای حفاظت از محیط‌زیست در حالی صورت می‌گیرد که همچنان بسیاری از پروژه‌های درون‌شهری و برون‌شهری بدون انجام ارزیابی زیست محیطی در حال اجراست و ادامه این روند می‌تواند صدمات جبران‌ناپذیری به شهر و شهروندان و محیط‌زیست وارد سازد.

منابع آبی، باغ‌ها و فضاهای سبز و حتی حفاظت از گونه‌های جانوری رکن اصلی توسعه پایدار در کشور به حساب می‌آید و تا زمانی که به این مهم توجه علمی و کاربردی صورت نگیرد همچنان تخریب‌ها ادامه خواهد داشت و هزینه‌های جبران‌ناپذیری را باید پرداخت.

سخنان رهبری در این زمینه صرف‌فصل جدیدی است برای تمامی مسئولان و شهروندان در حفاظت از محیط‌زیست خود. براین اساس در سال جدید انتظار می‌رود که در عمل مسئولان با مشارکت واقعی شهروندان گام‌های اساسی برای حفاظت از محیط‌زیست به خصوص در حوزه شهری محیط‌زیست شهری بردارند و جلوی تخریب و نابودی این سرمایه‌ خدادادی را بگیرند چرا که محیط‌زیست متعلق به همه است و هر گونه توسعه پایدار در هر حوزه باید بر مبنای حفاظت از محیط‌زیست صورت گیرد.

توجه ویژه به جایگاه شوراییاری در اداره محلات شهری

اجتماعی در محلات از جمله مساجد سبب شده است تا مشکلات شهری در حوزه‌های مختلف ابتدا در اینگونه مراکز و کانون‌ها طرح شود و مورد بررسی قرار گیرد، سپس برای ساماندهی و رفع آن به شهرداری ارائه شود.

■ **باز آفرینی نقش شهروندان در توسعه محله‌ای**
برقراری ارتباط عمیق و مؤثر با شهروندان محلات، کاهش شکاف بین مردم و مسئولان شهری، تلاش جهت تغییر رفتار شهروندان و افزایش حس مسئولیت‌پذیری، افزایش مشارکت مردمی در حفظ و نگهداری و آبادانی محلات، توسعه و کمک به فعالیت‌های خیرخواهانه، ارتقای جایگاه و نقش همسایگی در محلات به خصوص در موضوع آوارتمان‌نشینی، توجه به شرکت شهروندان در مشکلات شهری به خصوص مسائلل فرهنگی و اجتماعی نقش شورایی‌ها بسیار پررنگ شده است. به واقع اداره شهری همچون تهران که از نظر وسعت و جمعیت بزرگ‌ترین شهر کشور محسوب می‌شود، کاری بسیار دشوار و پرحاشیه است، تا آنجا که حفظ هویت محلات از عمده وظایف شورایی‌ها به حساب می‌آید. براین اساس شکل‌گیری شورایی‌ و فعالیت

فعالیت‌های مهم این نهاد‌های مردم‌نهاد است که سبب شده محلات شهر تهران جان دوباره بگیرند، هر چند طی این مسیر اعضای شورایی‌ها که به صورت داوطلبانه وارد عرصه خدمت شده‌اند با مشکلات و مسائل بسیاری روبه‌رو بوده‌اند اما اینکه شهروندان به عنوان پشتوانه آنان همیشه در صحنه حضور دارند، سبب شده است تا تحمّل مسائل و مشکلات بر آنان

آسان شود، بنابراین لازم است در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی‌های جدید به جایگاه شورایی‌ها توجه ویژه‌ای صورت بگیرد تا اعضای جدید که منتخب شهروندان محلات هستند بتوانند بهتر از دوره‌های قبل برای خدمت‌رسانی به شهروندان محلات گام بردارند.

شوراییاری، مشارکتی از جنس شهروندی

تقویت ارتباط مستقیم اعضای شوراییاری با اعضای شورای شهر و همچنین شهرداران نواحی و مناطق سبب شده است تا تحمّل مسائل و مشکلات بر آنان اولویت‌های محلات انجام گیرد. همچنین با استقرار دفاتر شوراییاری در محلات و حتی نواحی عملاً شاهد هستیم که برخی از دستگاه‌های شهری تعامل بسیار نزدیکی با شوراییاری‌ها برقرار کرده‌اند تا بتوانند در حوزه مسئولیت و وظایف برای خدمت‌رسانی بهتر وارد عمل شوند. افزایش تعامل میان مراکز فرهنگی

شهر فقط ساختمان و راه نیست

افزایش ساخت و ساز شهری از یکسو و ساخت معابر و راه‌های دسترسی از سوی دیگر سبب شده است تا شهر در این دو زمینه بیشتر مورد توجه قرار گیرد. گویا تمامی مشکلات شهرها فقط با ساخت ساختمان‌ها و معابر دسترسی بر طرف می‌شود. به واقع توسعه شهری براساس این دو فاکتور نه تنها از بار مشکلات شهری نمی‌کاهد بلکه بر میزان مشکلات و مسائل شهری نیز می‌افزاید. حذف فضاهای شهری که می‌تواند به عنوان فضاهای تفریحی، فرهنگی و اجتماعی و گردشگری و فضاهای سبز مورد استفاده قرار گیرد، خود می‌تواند آرامش و آسایش شهروندان را سلب کند.

استرس و فشار ناشی از زندگی فشرده و در هم تنیده شهری از یکسو و کمبود اینگونه فضاها خود عاملی می‌شود که سلامت شهروندان را در معرض تهدید جدی قرار می‌دهد. همچنین آلودگی‌های ناشی از ترافیک، صنایع و مراکز تولیدی محیط‌زیست شهری را تحت تأثیر قرار داده و زندگی در فضاهای شهری را بی‌روح می‌کند تا آنجایی که حتی بر رفتار و کردار شهروندان تأثیر نامطلوبی بر جای می‌گذارد. از آنجایی که همه مسائل و معضلات شهری به گونه‌ای با همدیگر در ارتباط است، توجه به یک موضوع و غافل شدن از یک موضوع دیگر شهری می‌تواند نتایج نامطلوبی را در درازمدت بر شهر و شهروندان تحمیل کند.

وسخن آخر…

اینکه بسیاری از مسائل و مشکلات کلانشهرها ریشه در نبود توسعه زیرساخت‌های شهری دارد و لازم است تا دولت‌ها نقش خود را در توسعه پایداری شهری پررنگ‌تر کنند و با تخصیص اعتبار و ارائه لوایح مختلف مسائل و مشکلات کلانشهرها که بیشتر این مسائل مشترک میان کلانشهرهاست را برطرف سازند و در این زمینه همراهی با شورا و مدیریت شهری می‌تواند به حل مشکلات بزرگ شهرها سرعت بخشد و اینگونه بباشند که هر دولتی که سر کار می‌آید فقط مشکلات را به دولت بعدی واگذار کند که این نوع نگاه فقط باعث می‌شود تا بار مسائل و معضلات شهری مضاعف شود.